

Розробник:

Радько Катерина Володимирівна, викладач кафедри дизайну Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Волгін Юрій Євгенович, старший викладач кафедри дизайну Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач:

Волгін Юрій Євгенович, старший викладач кафедри дизайну Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка;

Радько Катерина Володимирівна, викладач кафедри дизайну Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дизайну Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 10 від «29» серпня 2019 р.

Завідувач кафедри
дизайну _____ Н. І.Кравченко

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 022.00.01 «Графічний дизайн»

« ____ » _____ 2019 р.

Гарант освітньо-професійної програми 022.00.01 «Графічний дизайн» _____ В. В. Михайлович

Робочу програму перевірено
« ____ » _____ 2019 р.

Заступник директора
з науково-методичної та навчальної роботи _____ А. О. Таранник

Пролонговано:

На 2020/2021 н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «31» 08 2020 р., протокол № 18

На 2021/2022 н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «30» 08 2021 р., протокол № 17

На 2022/2023 н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «21» 09 2022 р., протокол № 1

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	9 / 270	
Курс	3	
Семестр	6	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	-
Обсяг кредитів	9	-
Обсяг годин, в тому числі:	270	-
Аудиторні	152	-
Модульний контроль	18	-
Семестровий контроль	30	-
Самостійна робота	70	-
Форма семестрового контролю	екзамен	-

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. **Мета дисципліни** «Дизайн періодичного видання» – набути основних знань і практичних навичок з теорії та практики композиційно-графічного моделювання періодичного видання.

2. Ознайомити з сучасними тенденціями оформлення періодичних видань. Сформувати поняття про основні закони і принципи проектування періодичних видань.

Загальні компетентності, а саме:

(ЗК 1):

- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

(ЗК 2):

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

(ЗК 3)

- Здатність спілкуватися іноземною мовою.
(ЗК 4)
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

(ЗК 5)

- Здатність працювати в команді.

(ЗК 6)

- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

(ЗК 7)

- Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні (фахові) компетентності, а саме:

(СК 1)

- Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну.

(СК 2)

- Здатність здійснювати формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну.

(СК 3)

- Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну.

(СК 4)

- Здатність застосовувати навички проєктної графіки у професійній діяльності.

(СК 7)

- Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів дизайну.

(СК 8)

- Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Знання:

- основні функції, принципи та категорії газетного та журнального дизайну;
- теорію та практику художньо-технічного конструювання періодичних видань;
- принципи композиційно-графічного моделювання різних типів;
- послідовність ведення роботи.

Практичні навички й вміння:

- створювати композиційно-графічну модель газетного та журнального видання;
- макетувати газети різних типів;
- створювати оригінал-макети видання;
- володіти основами сучасних технологій випуску періодичних видань;
- володіти прийомами графічного моделювання друкованих видань;
- володіти навичками макетування та комп'ютерної верстки видань різних рівней
- Знаходити нестандартні рішення типових задач і вирішувати нестандартні завдання;
- планувати, організовувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність при виконанні макету видання;
- використовувати у практичній діяльності досвід світової та вітчизняної шкіл періодики;
- формувати необхідний обсяг фахової інформації з різних джерел (електронних, письмових, архівних і усних) для виконання конкретного графічного завдання.

Результати навчання

(РН 1-6, 8-10, 12, 17):

РН1: Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях;

PH2: Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово з професійних питань, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення;

PH3: Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень;

PH4: Визначати мету, завдання та етапи проектування;

PH5: Розуміти і сумлінно виконувати свою частину роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності;

PH6: Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні;

PH8: Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію;

PH9: Створювати об'єкти дизайну засобами проектно-графічного моделювання;

PH10: Визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів дизайну в комунікативному просторі.

PH12: Дотримуватися стандартів проектування та технологій виготовлення об'єктів дизайну у професійній діяльності.

PH17: Застосовувати сучасне загальне та спеціалізоване програмне забезпечення у професійній діяльності (за спеціалізаціями).

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між				Самостійна
			Аудиторна:				
			Лекцій	МКР	Практичні	Семест. контроль	
Змістовий модуль I. Структура періодичного видання. Моделювання газетного видання.							
1	Тема 1. Основні поняття оформлення періодичного видання. Структура періодичного видання. Розмірні характеристики видань.	28	2		18		8
2	Тема 2. Елементи оформлення. Поняття комплексу елементів.	28	2		18		8
3	Тема 3. Методика створення стандартного макету періодичного видання.	26			18		8
4	Тема 4. Моделювання чотириполосного газетного видання А4 . Практична робота.	26			18		8
5	Модульний контроль	8		8			
Змістовий модуль II. Моделювання журнального видання.							
6	Тема 5. Особливості макетування журналу	28	2		18		8
7	Тема 6. Моделювання журнального видання.	26			18		8
8	Тема 7. Образно-виразні засоби журнальної графіки.	28			18		10
9	Тема 8. Моделювання журналу А4 . Практична робота.	32			20		12
10	Модульний контроль	10		10			
11	Семестровий контроль	30				30	
12	Усього	270	6	18	146	30	70

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. СТРУКТУРА ПЕРІОДИЧНОГО ВИДАННЯ.

МОДЕЛЮВАННЯ ГАЗЕТНОГО ВИДАННЯ.

Тема 1. Лекція 1 (2 год.). Основні поняття оформлення періодичного видання. Структура періодичного видання.

Розмірні характеристики видань.

Взаємозв'язок змісту і форми у виданні. Вжиткове та естетичне значення дизайну у періодиці. Функції оформлення періодичних видань. Функції

ілюстраційного матеріалу. Розподіл розділів і рубрик в газеті і за номерами. Мережевий графік видання. Організація матеріалів в номері. Основні параметри газетно-журнальної періодики. Інформаційна ємність полоси набору. Структура полос набору А2, А3, А4. Обсяг газет. Залежність оформлення від обсягу і формату видання.

Рекомендовані джерела: 1, 4, 6, 8, 11.

Тема 2. Лекція 2 (2 год.). Елементи оформлення. Поняття комплексу елементів.

Гарнітура, накреслення і кегль шрифту. Шрифти сучасної газетної періодики. Елементи букв. Класифікація шрифтів. Текстові та титульні шрифти. Рациональне та емоційно-естетичне значення шрифту. Стили шрифтового оформлення: моно-, мало- і полігарнітурний. Шрифтові прийоми акцентування. Вимоги до шрифтів. Оформлення заголовного комплексу. Поняття заголовного комплексу. Види заголовків за характером і розташуванням відносно тексту. Функції і структура заголовного комплексу. Функції окремих елементів заголовка. **Практична робота 1.** Графіка заголовка. Тенденції оформлення заголовного комплексу в сучасних газетних виданнях.

Рекомендовані джерела: 2, 4, 5, 7, 8.

Тема 3. Лекція 3 (2 год.). Методика створення стандартного макету періодичного видання.

Моделювання газетного видання. Макетування тематичних смуг і розворотів, блоків і добірок, спецвипусків. Особливості макетування рекламних блоків. Макетування першої смуги. Способи і прийоми розрахунку площі публікації. Методи і прийоми розміщення маленьких, середніх і великих матеріалів на полосі. Заверстка фотопублікацій. **Практична робота 2.** Застосування типових макетів в процесі комп'ютерної верстки номера. Типи видання та особливості макетування.

Рекомендовані джерела: 3, 5, 6, 9, 10.

Тема 4. Лекція 4 (2 год.). Моделювання чотирьохполосного газетного видання А4.

Практична робота 3. Послідовність виконання роботи:

Зробити макет:

- 1.полоси з домінуючим текстом;
- 2.Тематичної полоси;
- 3.Першої полоси;
4. Тематичного розгортку;
5. Полоси з домінуючою ілюстрацією;
6. Рекламної полоси;
7. Чотирьохполосного видання А4.

Навчальна дискусія. Перевірка виконання самостійних робіт і підготовка до модульного контролю.

Модуль 2. МОДЕЛЮВАННЯ ЖУРНАЛЬНОГО ВИДАННЯ.

Тема 5. Лекція 5 (2 год.). Особливості макетування журналу.

Гарнітура, накреслення і кегль шрифту. Шрифти сучасної журнальної періодики. Елементи букв. Класифікація шрифтів. Текстові та титульні шрифти. Раціональне та емоційно-естетичне значення шрифту. Стили шрифтового оформлення: моно-, мало- і полігарнітурний. Шрифтові прийоми акцентування. Вимоги до шрифтів. Оформлення заголовного комплексу. Види заголовків за характером і розташуванням відносно тексту. Функції і структура заголовного комплексу у журналі. Функції окремих елементів заголовка. Графіка заголовка. Тенденції оформлення заголовного комплексу в сучасних журнальних виданнях.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 5, 7, 8, 10.

Тема 6. Лекція 6 (2 год.). Моделювання журнального видання.

Моделювання полос і розгортів. Способи розрахунку площі публікації. Заверстка публікації. **Практична робота 4.** Застосування типових макетів у процесі комп'ютерної верстки номера. Типи видання та особливості макетування.

Тема 7. Лекція 7 (2 год.). Образно-виразні засоби журнальної графіки.

Форми і види ілюстрацій. Функція ілюстрацій. Сміслові сприйняття зображувальної інформації. **Практична робота 5.** Текстовий супровід графіки, інфографіки, фото у журналі. Декоративні елементи оформлення.

Рекомендовані джерела: 2, 4, 5, 7, 8.

Тема 8. Лекція 8 (2 год.) Оригінал-макет тематичного журналу.

Практична робота 6. Виконати оригінал-макет тематичного журналу формату А4 (16ст.). *Послідовність виконання роботи:*

1. Створення ескізів та остаточного варіанту композиції.
2. Проектування заголовочного комплексу.
3. Макетування обкладинки.
4. Макетування розгортку з домінуючим текстом.
5. Макетування розгортку з домінуючою ілюстрацією.
6. Макетування тематичних розгортів.

Навчальна дискусія. Перевірка виконання самостійних робіт і підготовка до модульного контролю.

Рекомендовані джерела: 1, 3, 4, 6, 8, 9, 10.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль I		Модуль II	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	1	1
Відвідування семінарських занять	Не передбачено навчальним планом				
Відвідування практичних занять	1	36	36	37	37
Робота на семінарському занятті	Не передбачено навчальним планом				
Робота на практичному занятті	10	4	40	4	40
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	Не передбачено навчальним планом				
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	4	20
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Максимальна кількість балів за модуль	123		123		
Максимальна кількість балів (поточний контроль)	246				
Коефіцієнт визначення успішності	4,1				
Максимальна кількість балів без урахування підсумкового тесту (екзамену)	60				
Підсумковий тест (екзамен)	40				
Підсумковий рейтинговий бал	100				

6.2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА КРИТЕРІЇ ЇЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль та теми курсу	Години на виконання, передбачені ТП	Академічний контроль	Бали
Зробити дизайн-аналіз: - газет різних форматів (A2, A3, A4- двоколірного та багатоколірного видання; - молодіжної газети; - дитячої газети; - масової газети.	8	практичне заняття	5
Зробити дизайн перших шпальт газет різних типів: районного видання.	8	практичне заняття	5
Зробити дизайн перших шпальт газет різних типів: рекламно-інформаційного видання.	8	практичне заняття	5

Зробити дизайн перших шпальт газет різних типів: суспільно-політичного та спеціалізованого видання.	8	практичне заняття, модульний контроль	5
Макетування обкладинки.	8	практичне заняття	5
Макетування розгортку з домінуючим текстом.	8	практичне заняття	5
Макетування розгортку з домінуючою ілюстрацією.	10	практичне заняття	5
Виконати оригінал-макет тематичного журналу формату А4 (16 стор.).	12	практичне заняття, модульний контроль	5
Усього	70		40

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

1. своєчасність виконання;
2. повний обсяг виконання;
3. якість виконання;
4. самостійність виконання;
5. творчий підхід.

6.3. ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль здійснюється у процесі навчальної діяльності студента за навчальними елементами змістовного модулю.

Модульний контроль здійснюється окремо у вигляді перегляду творчих робіт (портфоліо-контроль).

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Дизайн періодичного видання» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Модульний контроль проводиться у формі контрольної роботи з урахуванням уніфікованої системи оцінювання навчальних досягнень студента.

Критерії оцінювання модульного контролю наведено у таблиці.

Критерії оцінювання	К-ть балів
студент виконав в зазначений термін і на високому рівні весь обсяг роботи, відповідно до програми курсу; володіє практичними вміннями на високому рівні; здатний грамотно визначати й ефективно здійснювати навчальні задачі з	21 – 25

<p>урахуванням особливостей навчально-виховного процесу; продемонстрував старанність, самостійність, ініціативу, активність, творче ставлення у процесі виконання завдання.</p>	
<p>студент виконав в зазначений термін весь обсяг роботи відповідно до програми курсу, але з незначними недоліками; володіє практичними вміннями на високому рівні; здатний грамотно визначати основні навчальні задачі, але в окремих випадках допускає незначні помилки в процесі їх вирішення; продемонстрував старанність, самостійність, активність, відповідальне ставлення у процесі виконання завдання.</p>	17 – 20
<p>студент виконав весь обсяг роботи відповідно до програми, але з певними недоліками; виявив здатність грамотно, але недостатньо самостійно опрацьовувати навчальні матеріали;</p>	13 – 16
<p>завдання виконано в неповному обсязі, у процесі їх виконання допускалися помилки; студент в цілому виявив посередній рівень знань, умінь, навичок, допускав помилки у плануванні та самоорганізації до навчання; завдання курсу було виконано з помилками, неохайно, подане на перевірку не своєчасно, не містили усіх необхідних елементів, визначених програмою курсу; ставлення студента до навчання недостатньо відповідальне.</p>	9 – 12
<p>завдання виконано в неповному обсязі, у процесі їх виконання виявлено чимало помилок; студент виявив лише мінімально можливий допустимий рівень знань, умінь, навичок, виявив неготовність грамотно і самостійно планувати й організовувати навчання; завдання курсу були виконані в неповному обсязі, неохайно, з помилками, подані на перевірку не своєчасно, не містили усіх необхідних елементів, визначених програмою курсу; ставлення студента до навчання недостатньо старанне та відповідальне.</p>	5 – 8
<p>завдання не виконані; студент виявив незадовільний рівень знань, умінь; невміння послідовно, грамотно і самостійно планувати й організовувати навчання; ставлення студента до виконання завдань вирізняється безвідповідальністю.</p>	1 – 4

6.4. ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Семестровий контроль (екзамен) проводиться у вигляді практичного завдання, що побудоване на використанні найбільш важливих елементів з навчального курсу.

Порядок проведення семестрового контролю

Тривалість проведення	4 години
Максимальна кількість балів	40 балів
Орієнтовний перелік питань	Створити розгорт багатоколірного періодичного видання формату А4, газети або журналу на довільну тему з обов'язковим залученням заголовочного комплексу та графічного зображення (характер, стилістика – на свій вибір)
Перелік допоміжних матеріалів	Технічні засоби – графічні редактори Adobe InDesing, Adobe Illustrator, Adobe Photoshop

Критерії оцінювання екзаменаційної роботи

36-40 балів	Ставиться за відмінний рівень володіння студентом навчального матеріалу, розуміння законів композиційної побудови розгортку періодичного видання, грамотне використання і поєднання основних, додаткових візуальних та текстових елементів у екзаменаційній роботі. Практична відсутність технічних помилок.
31-35 балів	Ставиться за добрий рівень володіння студентом композицією, розуміння побудови та структури періодичного видання, формування текстового блоку, стилістики та образності графіки, поєднання візуальних та текстових елементів, достатньо високу візуальну культуру. Студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але робота має незначні недоліки композиції.
30 -32 балів	Ставиться за достатній рівень володіння студентом композицією, розуміння побудови та структури періодичного видання, формування текстового блоку, стилістики та образності графіки, поєднання візуальних та текстових елементів, необхідно прийнятний рівень візуальної культури. Студент припускається певних помилок, виконує роботу, що не повністю відповідає поставленому завданню, дрібні несуттєві недоліки у композиційному рішенні та невдале шрифтове рішення.
24-29 балів	Ставиться за початковий рівень володіння студентом композицією, мінімальне розуміння побудови та структури періодичного видання, формування текстового блоку, поєднання візуальних та текстових елементів при недостатньому рівні візуальної культури. Студент володіє більшою частиною навчального матеріалу, має достатній рівень розвитку умінь та навичок, але не завжди може вдало застосувати їх для

	відображення своєї ідеї, виконує роботу з формальними чи композиційними похибками. У роботі можуть бути наявні суттєві помилки: неграмотна композиційна побудова, невдале шрифтове вирішення, негармонійне кольорове рішення завдання.
0 – 23 балів	Ставиться за незадовільний рівень володіння студентом навчальним матеріалом, має низький рівень умінь та навичок, що не дає змоги виконати завдання належним чином. Типові помилки: нерозуміння композиційної побудови та структури періодичного видання, формування текстового блоку, поєднання візуальних та текстових елементів, відсутність поняття про візуальну культуру.

6.5. ШКАЛА ВІДПОВІДНОСТІ ОЦІНОК

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

1. Навчально-методична картка дисципліни «Дизайн періодичного видання»

Разом: 270 год.: лекції - 6 год., практичні заняття - 146 год., самостійна робота - 70 год., МКР - 18 год., семестровий контроль – 30 год., *екзамен*

Модулі	МОДУЛЬ 1				МОДУЛЬ 2			
Змістові модулі	ЗМ 1. Структура періодичного видання. Моделювання газетного видання				ЗМ 2. Моделювання журнального видання			
бали	123 б.				123 б.			
Лекції	Т. 1. Основні поняття оформлення періодичного видання. Структура періодичного видання. Розмірні характеристики видань.	Т. 2. Елементи оформлення. Поняття комплексу елементів.			Т. 5. Особливості макетування журналу			
3 б.	1 б.	1 б.	-	-	1 б.	-	-	-
Практичні заняття	Т. 1. Структура періодичного видання. Розмірні характеристики видань (18 год.).	Т.2. Графіка заголовка. Тенденції оформлення заголовного комплексу в сучасних газетних виданнях. (18 год.)	Т. 3. Застосування типових макетів в процесі комп'ютерної верстки номера. Типи видання та особливості макетування. (18 год.)	Т.4. Моделювання чотирьохполосного газетного видання А4. (18 год.)	Т. 5. Особливості макетування журналу (18 год.)	Т. 6. Застосування типових макетів у процесі комп'ютерної верстки номера. Типи видання та особливості макетування (18 год.)	Т. 7. Текстовий супровід графіки, інфографіки, фото у журналі. Декоративні елементи оформлення (18 год.)	Т. 8. Виконати оригінал-макет тематичного журналу формату А4 (16ст.) (20 год.)
153 бали	19 б.	19 б.	19 б.	19 б.	19 б.	19 б.	19 б.	20 б.
Самостійна робота	Зробити дизайн-аналіз: - газет різних форматів (А2, А3, А4- двоколірного та багатоколірного видання; - молодіжної газети; - дитячої газети; - масової газети.	Зробити дизайн перших шпальт газет різних типів: районного видання.	Зробити дизайн перших шпальт газет різних типів: районного видання.	Зробити дизайн перших шпальт газет різних типів: суспільно-політичного та спеціалізованого видання.	Макетування обкладинки.	Макетування розгортку з домінуючим текстом.	Макетування розгортку з домінуючою ілюстрацією.	Виконати оригінал-макет тематичного журналу формату А4 (16 стор.).
40 б..	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
50 б.	МКР 25 балів				МКР 25 балів			
Разом 246 балів (коефіцієнт визначення успішності: 246: 60 = 4,1)								
Екзамен 40 балів								

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Куленко М.Я. Основи графічного дизайну: Підручник / М.Я. Куленко. – К.: Кондор, 2007 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 229)
2. Даниленко В.Я. Дизайн: підручник / В.Я. Даниленко. – Х.: ХДАДМ, 2003. – 320 с.
3. Грабовський Є.М. Спеціальні види друку: Конспект лекцій. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2007.
4. Мітченко В. Естетика українського рукописного шрифту. – К.: Грамота, 2007.
5. Савін В.М. Типографіка: навчальний посібник. – К.: Вересень. 2003.
6. Яковлєв М.І. Основи формування професійного мислення художників графічного дизайну // Технічна естетика і дизайн: міжвідомчий науково – технічний збірник / Відп. ред. М.І. Яковлєв. - К.: Віпол, 2004. - Вип. 3-4. – С. 181-185.

Додаткові

7. Величко О.М., Гавенко С.Ф, Золотухіна К.І. Матеріали зі спеціальними властивостями – Львів: УАД, 2016.
8. Видавнича справа та редагування в Україні: постаті і джерела (XIX-перша третина XX ст.): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Надія Віталіївна Зелінська (ред.), Надія Віталіївна... Зелінська (авт.-упоряд.). - Л. : Світ, 2003.
9. Даниленко В.Я. Основи дизайну: підручник / В.Я. Даниленко. – Харків: ХДАДМ, 2003.
10. Жидецький Юрій Цезарійович. Поліграфічне матеріалознавство: Підручник. - Л. : Світ, 2000. - 222с. : іл. - ISBN 966-603-059-4.
11. Мітченко В. Каліграфія. Взаємовпливи шрифтів. – К.: Лаурис, 2018.
12. Післядрукарські процеси : Навч. посібник / Ткаченко В.П. та ін. - Х.: ХНУРЕ, 2005.

13. Чебаник В. Графіка української мови. Абетка. – К., 2004.
14. МакJohnston E. Writting and illuminating and lettering. – Publisher New York: Macmillan, 1906.
15. Harrower, Tim. The newspaper designer's handbook [Text] / Tim Harrower. – NY.: McGraw-Hill, 2002.
16. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
17. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського www.dnpb.gov.ua/
18. Бібліотека українських підручників <http://pidruchniki.ws/>